

УДК 930.1

ОДНОСТРІЙ СІРОЇ ДИВІЗІЇ (СІРОЖУПАННИКІВ)

Студ. Д. Бавда, гр. БДК-1-17

Науковий керівник доц. Ф.М. Проданюк

Київський національний університет технології та дизайну

Мета і завдання. Метою наукової роботи є – спроба проаналізувати історію створення та однострій Сірої дивізії (Сірожупанників).

Завдання наукової роботи: дослідити історію створення дивізії Сірожупанників; проаналізувати складові частини однострою Сірої дивізії.

Об'єкт дослідження – Сіра дивізія.

Предмет дослідження – однострій Сірої дивізії.

Методи та засоби дослідження. В науковій роботі використано порівняльно-історичний, структурно-функціональний, системний, семіотичний методи.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження. В роботі узагальнено стан наукового аналізу останніх досліджень і публікацій, присвячених історії Сірої дивізії та однострою Сірожупанників.

Практичне значення. Матеріали роботи можна використовувати під час підготовки до лекцій та семінарських занять з навчальних дисциплін «Українська та зарубіжна культура».

Результати дослідження. Історіографія даної проблеми бере свій початок на початку 1920-х рр. Дану проблему досліджували історики діаспори М. Капустянський, С. Шрамченко, автори збірника «Історія українського війська». В роки незалежності дані питання активно почали досліджувати В. П'ясецький, Н. Мацюк. І. Підкова, О. Тимошук, П. Гай-Нижник. В. Дмитрук присвятив історії цієї дивізії монографічне дослідження «Вони боролися за волю України».

Сірожупанна дивізія (Сіра дивізія) – це неофіційна назва 1-ї Козацько-стрілецької дивізії, яка була сформована після підписання 9 лютого 1918 р. Брестського мирного договору Української Народної Республіки з країнами Четверного союзу. Дивізію було сформовано з військовополонених українців в Австрії. Згодом формування даного військового з'єднання відбувалося у Володимир-Волинському. У липні-серпні дивізія дислокувалася в районі Стародуба-Конотопа, Чернігівщини та здійснювала охорона українсько-російського кордону.

Назва Сірожупанники походить від кольору і типу одностроїв у вигляді сірих козацьких жупанів. Військовий одяг для сірожупанної дивізії було пошито в Німеччині в кількості декількох тисяч екземплярів. Однострої дивізії розробила спеціальна комісія. У комплект входили: короткий сірий жупан, сірі шаровари та інші елементи. Однострої мали відзнаки у формі пшеничних колосків, сріблястих для старшин, а золотисті для старшин. На голові вояки носили кашкет чи шапку з коротким пришитим шликом. На лівих рукавах знаходилися спеціальні нашивки за родами зброї. У піхоти були австрійські черевики з обмотками, а кіннота та гарматники носили чоботи.

Висновки. Сіра дивізія займає важливе місце в історії військового будівництва Української революції 1917-1921 рр. У 1918 р. вона була одним із важливих чинників, що впливали на національно-державне будівництво та культурні процеси Волині, Києва та інших регіонів України

Ключові слова: Сіра дивізія, Сірожупанники, однострій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дмитрук В. Вони боролися за волю України (Нарис історії Сірожупанної дивізії). – 2-е вид. допов. – Луцьк: Волин. обл. друк., 2004. – 282 с.